

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

Bengt PERCY Rhodén, 19631019-5513
Skogshyddevägen 3
446 33 Älvängen

Offentlig försvarare:

Advokat Lars Almlöf
Advokaterna Almlöf & Esplund
Lilla Torget 2
441 30 Alingsås

Åklagare

Kammaråklagare Robert Beckard
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Borås
Box 624
503 15 Borås

Målsägande

Sofie Johansson
Karlsgatan 12 B Lgh 1002
416 61 Göteborg

Målsägandebiträde:

Jur.kand. Viktor Törneke
c/o Advokaterna Hurtig & Partners AB
Stampgatan 20
441 01 Göteborg

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

1. Sexuellt ofredande, 6 kap 10 § 2 st brottsbalken
- 2013-06-20
2. Sexuellt tvång, 6 kap 2 § 1 st brottsbalken
- 2013-06-20

Påföljd m.m.

Villkorlig dom med samhällstjänst 75 timmar. Om fängelse i stället hade valts som påföljd skulle fängelse 2 månader ha dömts ut.

Frivårdsenhet:

Frivården Göteborg

Beslut

Skadestånd

1. Percy Rhodén ska utge skadestånd till Sofie Johansson med 45 409 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 20 juni 2013 till dess betalning sker.

Brottsofferfond

1. Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 500 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Lars Almlöf tillerkänns ersättning av allmänna medel med 36 287 kr. Av beloppet avser 7 257 kr mervärdesskatt.
 2. Viktor Törneke tillerkänns ersättning av allmänna medel för arbete som målsägandebiträde med 31 901 kr. Av beloppet avser 6 380 kr mervärdesskatt.
 3. Kostnaden för försvaret och målsägandebiträdet ska stanna på staten.
-

YRKANDEN M.M.**Åklagarens yrkanden***Åtalspunkten 1*

Åklagaren har yrkat ansvar för SEXUELLT OFREDANDE, 6 kap. 10 § 2 st. brottsbalken, enligt följande gärningsbeskrivning.

Percy Rhodén har ofredat målsäganden genom att ta henne på bröstet, under hennes kläder. Ofredandet har varit ägnat att kränka, och har kränkt, målsägandens sexuella integritet. Det hände den 20 juni 2013 på Brattåsvägen i Älvängen, Ale kommun.

Åtalspunkten 2

Åklagaren har yrkat ansvar för SEXUELLT TVÅNG, 6 kap. 2 § 1 st. brottsbalken, enligt följande gärningsbeskrivning.

Percy Rhodén har med våld tvingat målsäganden till att tåla en sexuell handling.

Han har härvid – då hon enbart varit iförd en handduk – greppat tag om henne, hållit fast henne, tryckt sin erigerade penis mot henne samt även fört sin hand under handduken och tagit med sitt finger på hennes klitoris.

Det hände den 20 juni 2013 på Solhöjdsvägen i Älvängen, Ale kommun.

Sofie Johanssons yrkanden

Målsäganden Sofie Johansson har yrkat att Percy Rhodén ska förpliktas att till henne betala sammanlagt 52 409 kr, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 20 juni 2013. Av beloppet avser 7 000 kr kränkning i anledning av gärningen i åtalspunkten 1, 25 000 kr kränkning i anledning av gärningen i åtalspunkten 2, 5 000 kr sveda och värk, 14 509 kr utebliven arbetsinkomst och 900 kr sjukvårdskostnader.

Percy Rhodéns inställning

Percy Rhodén har förnekat gärningen i åtalspunkten 1. Han har vidgått att han i samband med att han masserat Sofie Johansson har kommit åt hennes ena bröst men har gjort gällande att det inte är att bedöma som sexuellt ofredande.

Percy Rhodén har förnekat gärningen i åtalspunkten 2 och har gjort gällande att det som påstås inte har hänt.

Percy Rhodén har bestritt skadeståndsyrkandet i sin helhet. Han har som skäligt belopp i och för sig vitsordat 5 000 kr för kränkning i anledning av åtalspunkten 1, 12 000 kr för kränkning i anledning av åtalspunkten 2 samt har vitsordat sättet att beräkna ränta. Han har beträffande yrkandet om ersättning för sveda och värk, inkomstförlust och sjukvårdskostnader inte vitsordat något belopp som skäligt i och för sig. Han har därvid inte ifrågasatt att Sofie Johansson till följd av sjukskrivning haft den inkomstförlust som påstås och har såsom tingsrätten uppfattat honom inte heller ifrågasatt att Sofie Johansson haft de påstådda läkarkostnaderna. Han har dock gjort gällande att det saknas orsakssamband mellan dessa poster och den påstådda gärningen.

DOMSKÄL

Skuld

Utredningen

Förutom Sofie Johansson och Percy Rhodén har på åklagarens begäran förhör hållits med vittnena Irene Johansson, Lisa Mildén, Lejla Karamehmedovic och Johan Dahlstedt. På Percy Rhodéns begäran har vittnesförhör hållits med Lena Rhodén.

Åklagaren har som skriftlig bevisning åberopat delar ur förhör med Percy Rhodén, samt utskrift av sms från Lena Rhodén till Sofie Johansson. Sofie Johansson har som skriftlig bevisning åberopat läkarintyg, intyg från psykolog och kvitton. Percy Rhodén har som skriftlig bevisning åberopat journalutdrag.

Av Percy Rhodéns och Sofie Johanssons uppgifter har följande framkommit.

Percy Rhodén har en fru, Lena Rhodén, och två barn. Sofie Johanssons föräldrar bor två hus från Percy Rhodén och hans familj. Sofie Johansson växte upp i föräldrarnas

hus och bodde där tills hon var 21 år gammal. Sofie Johanssons föräldrar umgås inte med familjen Rhodén mer än att de har en vänskaplig grannrelation. Sofie Johansson har dock haft en nära relation med familjen Rhodén. Hon har varit där mycket, särskilt när familjen Rhodén skaffade en hund som Sofie Johansson tyckte mycket om. Sofie Johansson och Lena Rhodén har dessutom haft en nära vänskap. Även efter det att Sofie Johansson flyttade från sina föräldrar har hon besökt familjen Rhodén i samband med att hon varit och hälsat på sina föräldrar. Sofie Johansson har uppgett att hon haft en bra relation med Percy Rhodén. De kunde bland annat skojbråka och massera varandras axlar och hon har inte tyckt att det har varit något konstigt. Hon har också uppgett att de hade en bra relation vid tillfället för de påstådda gärningarna. Percy Rhodén har uppgett att det som Sofie Johansson berättat om deras relation stämmer och att hon har varit en bra vän. Percy Rhodén är också farbror till Sofie Johanssons syster Lisa Mildéns fästman.

Percy Rhodén och Sofie Johansson har lämnat följande uppgifter om den dag som åtalet avser.

Det var dagen före midsommar. Sofie Johansson var och hälsade på sina föräldrar och gick över till familjen Rhodén. Percy Rhodén, som var den enda som var hemma, satt på altanen och Sofie Johansson satte sig också på altanen. Hon hade shorts och ett linne på sig. Hon tog av sig linnet för att sedan sätta sig och sola på altanen. Hon var då iförd en bikiniöverdel som hon alltså hade haft under linnet. Percy Rhodén skulle massera hennes axlar.

Sofie Johansson har uppgett att hon och Percy Rhodén Innan Percy Rhodén började massera henne satt och pratade. Percy Rhodén räckte sig då vid något tillfälle över mot henne för att ta tag i hennes bröst. Hon puttade bort honom. Därefter masserade han hennes axlar och plötsligt tog han ner händerna och tog på hennes bröst. Han var innanför hennes bikini. Han greppade tag om hennes bröst. Hon sade att han skulle sluta och att Lena väl hade bröst så det räcker åt honom. Hon tror att hon reagerade nervöst. Hon var chockad. När Percy Rhodén sedan gick in och hon var

kvar på altanen funderade hon på hur hon skulle hantera det och hon funderade på om hon skulle berätta om det för hans fru eller inte.

Percy Rhodén har uppgett att han inte hade någon tanke på att massagen skulle utvecklas till något annat. När han skulle massera Sofie Johansson åkte hennes bh-band ned och man kunde se sidan av hennes bröst. Han sade något i stil med att ” nu håller bröstet på att ramla ut”. Han minns inte om Sofie Johansson sade något. Han tror att han drog upp bh-bandet. Percy Rhodén har härefter uppgett att han är osäker på om han tog på Sofie Johanssons bröst. Åklagaren har i anledning härav konfronterat Percy Rhodén med följande uppgifter han lämnat vid förhör med polisen (aktbilaga 10, s. 28).

Förhørsledare: Händer det något när du ger henne massage?

Rohdén: Hennes BH ramlar ner, så jag säger till henne att skylla sig och jag rör vid hennes bröst...

[...]

Förhørsledare: Hur rör du vid hennes bröst?

Rohdén: Jag drar upp Bh:n och "du får skylla dig liksom", och då tar jag på bröstet med en hand...men det är ju gjort på...det är ju en sekund...

Förhørsledare: Hur rör du vid hennes bröst?

Rohdén: Jag känner väl på bröstet egentligen, jag tror bara jag slår på den liksom. eller...med fingertopparna på undersidan bröstet liksom....

Percy Rhodén har då uppgett att det kan stämma att han sagt att han tog på undersidan av bröstet och att han tror att han tog på sidan av hennes bröst med fingertopparna. Det tog bara en sekund. Det var jättedumt. Men om man skulle se det utifrån deras relation var det inte så konstigt. Så som han upplevde det hade hon inte heller något att säga om det. Det var dock inte så att hon var med på det, men hon sade inte ifrån. Han märkte inte på henne att hon blev stressad eller så. Han tror att Sofie Johansson gick efter någon halvtimme.

Både Sofie Johansson och Percy Rhodén har uppgett att Sofie Johansson gick hem efter en stund. Hon satte sig för att sola en stund hos sina föräldrar och gick sedan in för att duscha. När hon precis skulle börja duscha knackade Percy Rhodén på dörren. Han ville lämna tillbaka en pajform som Sofie Johansson hade glömt hos familjen Rhodén. Sofie Johansson ropade genom ett fönster i badrummet att hon skulle

komma. Hon virade en handduk runt sig och öppnade dörren. Percy Rhodén lämnade pajformen och kom i samband med detta in i huset.

Sofie Johansson har berättat att hon efter fyrtiofem minuter till en timme bestämde sig för att gå och duscha och att det var då Percy Rhodén ringde på dörren. ”Jaså du skulle duscha” sa Percy Rhodén när hon öppnade. Han sade också ”Jag måste få säga att du har en fantastiskt vacker kropp, jag kan väl få titta lite?”. Hon sade att han skulle gå hem till sin fru. Percy Rhodén sade att det inte var så ofta en man i hans ålder fick se en så ung tjej. Hon bad honom gå. Percy Rhodén försökte då lyfta på handduken. Hon bad honom återigen att gå, vilket han tillslut började göra.

Percy Rhodén har uppgett att han när han sedan gick till Sofie Johanssons föräldrars hus blev han insläppt av Sofie Johansson. Han ställde pajformen i köket. Sedan gjorde han det här dumma skämtet med handduken. Han ryckte i handduken, snett bakifrån. Det var ingenting i Sofie Johanssons reaktion som fick honom att tro att hon inte tog det så bra. Percy Rhodén har härefter uppgett att Sofie Johansson inte ropade ”nej sluta” eller något sådant. Åklagaren har i anledning härav konfronterat Percy Rhodén med följande uppgifter han lämnat vid förhör med polisen (aktbilaga 10, s. 38).

Almlöf: Sen, bad hon dig gå då eller, vad hände efter att du dragit i handduken?

Rhodén: Sluta sa hon eller nåt så, och då uttryckte jag mig som jag sa förut, och så sa jag att jag skulle gå, och då gjorde jag detta dumma att jag stod kvar på insidan och stängde dörren

Percy Rhodén har härefter uppgett att det mycket väl kan ha varit så, men att Sofie Johansson inte ropade. Sofie Johansson bad honom inte att gå, det var snarare så att de var överens om att han skulle gå.

Sofie Johansson och Percy Rhodén är härefter överens om att Sofie Johansson gick mot duschen innan Percy Rhodén lämnat huset. Percy Rhodén gick emellertid inte. Han låtsades stänga dörren och stannade sedan kvar i huset. Sofie Johansson började inte duscha utan gick tillbaka ut ur badrummet. Percy Rhodén hoppade då fram och sade ”Gick du på den lätta” eller något liknande.

Sofie Johansson har berättat att efter att Percy Rhodén hoppat fram och sagt ”jasa du gick inte på den lätta?” sade han även ”Soffan du utstrålar någon slags sensualitet”. Hon sade även då att hon ville att han skulle gå. Han lyfte då upp henne från marken, bakifrån. Hon sparkade och skrek att han skulle sluta. Hon fick ont. Han verkade förstå det och sade förlåt. Han frågade om han fick känna lite på henne. Hon sade återigen att hon ville att han skulle gå. Han var bakom henne och tog då ett snabbt kliv mot henne. Han tryckte dem mot varandra med vänsterarmen. Hon försökte komma loss och skrek att han skulle sluta och släppa. Han höll fast henne och hon kände att han var hård. Hon kände ett tryck mot rumpan. Han sade ”jag kan väl få känna lite Soffan?”. Han tog handen under handduken och tryckte den mot hennes klitoris. Hon slog honom på handen och då släppte han. Sen sade han att det var dumt och började gå. Han vände sig om i dörren och sade att hon borde bli ihop med hans son så han skulle sluta se henne på det sättet. Percy Rhodén var upphetsad vid händelsen. Hon tycker att det är konstigt att han skulle ha den problematiken med impotens som han beskriver.

Percy Rhodén har uppgett att det var när Sofie Johansson gick mot duschen som han gjorde det här dumma skämtet med att stänga dörren och stanna kvar. Det är en sådan jargong de har sinsemellan. Det var då hon sade något om att sluta. Hon var inte arg eller förbannad, mer än att nu räcker det ungefär. Det finns ingen sanning i det hon säger om att han höll om henne och så vidare. Han kände sig inte sexuellt upphetsad. Han sade ungefär att det inte är var dag en gammal man får se en ung vacker kropp. Han tror att Sofie Johansson såg det som en komplimang bara. Han uppfattade inte att hon mådde dåligt. Han inte har något minne av att han har rört henne och det borde han minnas. Han har inte rört henne efter det med handduken. Sofie Johansson har en tendens till att överdriva saker. Det är nästan lite mytomani över det hela.

Av både Percy Rhodéns och Sofie Johanssons uppgifter har framkommit att Sofie Johansson och familjen Rhodén inte haft någon närmare kontakt efter den här dagen.

Sofie Johansson har uppgett bland annat följande om tiden efter händelsen.

Percy Rhodén ringde henne efteråt. Han frågade om hon ville titta på fotboll med dem och lovade att inte göra något så dumt igen. Hon träffade Percy Rhodén på midsommarafton när hon skulle hämta hunden hos familjen Rhodén. Hon undvek ögonkontakt. Percy Rhodén har även skickat sms till henne.

Hon ville först inte berätta för någon. Hon visste inte vad hon skulle säga. Dagen efter skulle hon ha midsommarfest hos sina föräldrar. Under festen berättade hon vad som hänt för Leila Karamehmedovic. Hon började gråta när de var på toaletten tillsammans. Det här var första gången hon berättade för någon annan. På lördagen efter midsommar berättade hon om det för sin syster. Hon berättade för sin mamma några veckor senare, när mamman och pappan kom hem från en resa.

Efteråt grävde hon ner sig i jobb och skola ett tag. Hon vaknade på morgonen, gick till gymmet och gick till skolan. Hon ville klara av det så bra som möjligt. Hon ville inte känna efter. Hon mådde jättedåligt i september när hon skulle hem till sina föräldrar. Hon fick utslag på halsen när hon kom till sina föräldrars hus. På vårdcentralen sade att det var stressutslag. Det kan inte finnas någon annan anledning till utslagen än att de har att göra med det som hände. Hon har aldrig haft det förut. Hon har inte velat åka till sina föräldrars hus. Relationen med Johan Dahlstedt, som hon då var sambo med, förändrades efter händelsen. Hon hade obefintlig sexlust och ville inte bli berörd hur som helst. Hon ville inte att han skulle ligga bakom henne i sängen eller att han skulle ta på henne med händerna. Hon var sjuk en del under hösten. Hon bröt ihop på jobbet vid något tillfälle och fick psykologhjälp via jobbet i oktober. Hon var dock inte sjukskriven under hösten. Det blev bara en del karensdagar. Tillslut började kroppen reagera. Hon mådde illa när hon skulle äta.

Hon har inte haft sådant illamående tidigare. Hon kände att kroppen inte ville mer. Detta var i januari och hon sökte då läkare. Hon började träffa en ny psykolog någon gång under februari. Hon ser inte att det kan finnas någon annan anledning till sitt mående än det som hänt. Det har inte hänt något annat jobbigt under den här tiden. Hennes pappa blev sjuk 2008 och är fortfarande sjuk. Hennes Farmor gick bort i februari 2013. Hon är inte tillsammans med Johan Dahlstedt längre. Han flyttade delvis ut i februari 2014. De har ändå umgåtts och han har varit ett stöd. Han har nu dock flyttat ut definitivt.

Percy Rhodén har utöver vad som tidigare redogjorts för uppgett bland annat följande.

Han har ryggsproblem. Han är till följd av detta, sedan i vart fall kring årsskiftet 2012/2013, impotent och var det även vid tiden för den påstådda gärningen. Han har inte velat berätta om det innan. Han har tagit upp det med läkaren i samband med att han pratade om sina inkontinensproblem. Han vet inte varför läkaren inte har skrivit det i journalen.

Sofie Johanssons mamma Irene Johansson har uppgett i huvudsak följande.

Hon var på en resa när det här hände. Sofie kom hem till dem efter att de hade kommit hem och klarade inte att berätta, utan hon fick skriva ner på ett papper. Hon grät och var skakig. Hon uppfattade Sofie som att hon var i chocktillstånd. Sofie ville hem så fort hon hade berättat. Sedan kom hon inte tillbaka förrän i september. Hon klarade inte av att gå in i huset. Sofie har mått dåligt efteråt. Hon fick avsluta sin utbildning. Sofie är fortfarande sänkt i sitt sätt att vara. Hon har inte varit sådan innan den här händelsen. Hon är inte alls den glada personen hon brukar vara längre.

Irene Johansson har om det Sofie hade skrivit ner berättat i huvudsak att det handlade om händelsen under åtalspunkten 2 och har redogjort för ett händelseförlopp som i stora drag överensstämmer med det Sofie Johansson berättat.

Sofie Johanssons syster Lisa Mildén har uppgett i huvudsak följande.

Hon fick reda på det som hänt på midsommardagen. Sofie ringde och sade att något fruktansvärt hade hänt och ville att hon skulle komma till henne. Hon åkte dit och Sofie var jätteupprörd och ledsen. Hon grät. Sofie berättade vad som hade hänt. På fråga från åklagaren vad Sofie Johansson berättade har Lisa Mildén redogjort för ett händelseförlopp som i stora drag överensstämmer med det Sofie Johansson berättat.

Sofie har varit väldigt dämpad och ledsen efter detta. I början ville hon inte prata mer om det, hon slog det ifrån sig. Det fanns inga funderingar från hennes sida om att det här inte skulle vara sant.

Sofie Johanssons vän Lejla Karamehmedovic har uppgett i huvudsak följande.

Hon firade midsommar med Sofie förra året. De var ett sällskap som var hos Sofie. Sofie drack inte särskilt mycket under kvällen. Hon gick på toaletten tillsammans med Sofie och då berättade Sofie kort om händelsen, om grannen och att han hade tafsat på henne. Hon hade varit hos honom på dagen och han hade tafsat på hennes bröst. Sofie satt på toalettstolen och grät. Hon hade panik och hyperventilerade. Hon själv var onykter och blev sur och sade att ingen var värd hennes tårar. Sedan torkade Sofie tårarna och de pratade inte så mycket mer om vad som hade hänt.

Dagen efter åkte alla hem. Sofie ringde sedan hem till henne och grät. Hon hade panik över att hon var där själv i huset. Sofie berättade då att de hade varit ute på gården bara de två och så hade han tafsat på hennes bröst. Hon hade sagt åt honom att sluta. Sedan hade hon försökt ta sig därifrån. Hon hade gått tillbaka till föräldrarnas hus och hoppat in i duschen. Han hade då knackat på dörren. Han ville lämna tillbaka en pajform. Han kom in och sade saker om hennes utseende. Sofie hade bett honom sluta. Lejla Karamehmedovic har härefter redogjort för ett händelseförlopp som i allt väsentligt överensstämmer med vad Sofie Johansson berättat.

Sofie var superledsen. Hon uppfattade dock inte hur stort det hela var för att Sofie grät så mycket och hon sade inte så mycket. Hon uppfattade henne definitivt som att det var sant. Efter händelsen har Sofie inte gått med ut så mycket. Hon har inte kunnat åka hem till sina föräldrar och hon har blivit lite mer tillbakadragen.

Sofie Johanssons tidigare sambo Johan Dahlstedt har uppgett i huvudsak följande.

Han kom senare till kalaset på midsommarafton eftersom han arbetade den helgen. Det var ingenting större med Sofie som han tänkte på. Hon drack bara någon cider, vilket kanske var lite konstigt. Möjligen var hon också lite distanserad. Sofie berättade om vad som hänt några dagar efter händelsen. Han minns inte exakt vilken dag det var, det kan ha varit på söndagen på midsommarhelgen eller i början av veckan. De var hemma i lägenheten och satt på sängen. Hon ville sitta ner och berätta. Johan Dahlstedt har härvid uppgett att Sofie Johansson berättat om ett händelseförlopp som i allt väsentligt överensstämmer med vad Sofie Johansson berättat under huvudförhandlingen.

Sofie var jätteledsen. Han skulle beskriva det som att hon var i chock. Hon grät hysteriskt. Det var inte påhittat. Hon var väldigt känslsam. Han har aldrig hört Sofie ljuga om något. De var tillsammans i drygt fyra år. Efteråt kunde han inte ligga sked bakom henne och inte ta henne mellan benen. Deras samliv blev mycket sämre i det stora hela. Hon hade inte lust att ha sex. Sofie har mått väldigt dåligt. Hon har varit sjuk mycket från arbetet och blivit sjukskriven. Hon fick även stressutslag på halsen när de var hemma hos hennes föräldrar. Hon hade svårt att vara hemma hos föräldrarna.

Percy Rhodéns fru Lena Rohdén har bekräftat det som Percy Rhodén uppgett kring sina impotensproblem. Hon har i övrigt uppgett i huvudsak följande. Hon var mycket god vän med Sofie tidigare. Det var nästan som att hon var en extramamma. De pratade om allt. Percy säger att det som hänt är att han har tagit tag i Sofies badlakan när han skulle lämna över en kakform. Hon vet inte varför han gjorde det. Han säger att det inte har hänt något mer mellan honom och Sofie. På fråga från

åklagaren om varför hon skickat sms till Sofie där hon bland annat skrivit ”Tycker det som har hänt är oförlåtligt” har Lena Rhodén uppgett att hon tycker att det är oförlåtligt att dra i en handduk. Sofie står henne så nära och hon tycker inte att man gör en sådan sak mot Sofie.

Tingsrättens bedömning

Utgångspunkter

Percy Rhodén har alltså förnekat att han gjort sig skyldig till det som åklagaren påstår. Hans berättelse är inte osannolik och kan inte heller av någon annan anledning lämnas utan avseende. Tingsrätten ska därför utgå från hans berättelse om inte åklagaren kunnat bevisa det han påstår. Beviskravet i brottmål är högt ställt och innebär att det ska vara ställt utom rimligt tvivel att det gått till så som åklagaren påstår. Det räcker således inte att målsägandens berättelse är mer trovärdig än den tilltalades. En trovärdig berättelse från målsäganden, i kombination med stödbevisning, kan dock innebära att beviskravet är uppfyllt (se t.ex. NJA 2009 s. 447 I och II).

Är beviskravet uppfyllt?

Tingsrätten har alltså funnit att Percy Rhodéns berättelse inte kan lämnas utan avseende. Tingsrätten anser dock att Percy Rhodén i flera avseenden lämnat svävande uppgifter. När det gäller händelsen på altanen har tingsrätten till exempel uppfattat honom som otydlig och tingsrätten har först efter förhållandevis många frågor från åklagaren, där även delar av förhör under förundersökningen lästs upp, fått klarhet i Percy Rhodéns uppfattning om händelsen. När det gäller den därefter följande händelsen har Percy Rhodéns uppgifter varit mer precisa, på så sätt att han bestämt uttryckt att det förutom att han ryckte i handduken inte hände något av det som Sofie Johansson berättat om. Även beträffande denna del av händelseförloppet har Percy Rhodén dock framstått som svävande i sina uppgifter om bland annat huruvida Sofie Johansson bad honom att gå eller inte. Percy Rhodén har vidare beträffande sin impotens, såsom tingsrätten uppfattat honom, vid huvudförhandlingens första dag

uppgett att han inte talat med läkare om detta för att under huvudförhandlingens andra dag ändra sig i det avseendet. Hans berättelse framstår sammantaget därför som otydlig i flera avseenden.

Tingsrätten anser däremot att Sofie Johansson gett ett mycket trovärdigt intryck. Hon har berättat på ett detaljerat och självupplevt sätt. Hennes berättelse har varit klar och sammanhängande. Något annat har inte framkommit än att hon vidhållit sin berättelse genom hela utredningen. Det har inte heller framkommit något som talar för att det finns skäl för henne att oriktigt beskylla Percy Rhodén, som hon haft ett nära förhållande med, för något brottsligt. Tingsrätten anser därmed att Sofie Johanssons uppgifter framstår som mer trovärdiga än Percy Rhodéns uppgifter.

Det är härvid också tingsrättens uppfattning att det faktum att Percy Rhodén har berättat om impotensproblem som skulle innebära att Sofie Johansson omöjligt kan ha känt att han haft erektion inte heller förtar trovärdigheten av Sofie Johanssons berättelse. Tingsrätten anser visserligen inte att det går att bortse från Percy Rhodéns uppgifter om att han har de här problemen, även om det förefaller något märkligt, mot bakgrund av att han uppgett att han pratat med läkaren om detta, att det inte anges något om det i det journalutdrag som åberopats. Det kan dock inte uteslutas att Sofie Johansson känt något som hon misstagit för en erigerad penis, såsom Percy Rhodéns ben eller något annat. I den situation som var, där Percy Rhodén ostridigt kommenterat Sofie Johanssons kropp och där Sofie Johansson uppfattat Percy Rhodén som upphetsad, är ett misstag i det här avseendet inte heller ägnat att minska tillförlitligheten i hennes uppgifter.

Sofie Johanssons berättelse vinner också stöd i den övriga utredningen. När det gäller vittnena så ska det noteras att samtliga vittnen som åberopats av åklagaren har ett nära förhållande med Sofie Johansson, vilket självklart kan påverka värdet av deras uppgifter. Tingsrätten anser dock att vittnena har gett ett trovärdigt intryck och finner inte någon anledning att anta att de inte berättat på ett sanningsenligt sätt.

Samtliga vittnen har berättat om att Sofie Johansson har berättat om händelsen för dem i förhållandevis nära anslutning till det inträffade och att hon har varit ledsen och mått dåligt av det som hänt. Att det tog något längre tid innan Sofie Johansson berättade för sin mamma jämfört med de övriga vittnena förklaras av att mamman var på en resa vid tiden för händelsen. Av vittnenas berättelser kan slutsatsen dras att Sofie Johansson lämnat samma uppgifter om händelsen till dem som hon lämnat vid huvudförhandlingen. Tingsrätten anser att vittnenas uppgifter ger ett betydande stöd åt Sofie Johanssons uppgifter. Johan Dahlstedt har vidare bekräftat Sofie Johanssons uppgifter om att hon efter händelsen haft svårt med sexuell intimitet och att hon haft svårt att åka hem till sina föräldrar efter händelsen, vilket hon inte haft tidigare. Att Sofie Johansson haft svårt med sexuell intimitet, haft svårt för att åka hem till sina föräldrar och att hon dessutom har avslutat kontakten med familjen Rhodén efter händelsen, vilket också framkommit av de sms som Lena Rhodén skickat till henne, kan enligt tingsrätten svårligen förklaras av ett sådant händelseförlopp som Percy Rhodén beskrivit. Sofie Johanssons agerande efter händelsen talar i stället för det händelseförlopp som hon själv beskrivit.

Sammantaget anser tingsrätten att Sofie Johanssons berättelse vinner sådant stöd av den övriga utredningen att Percy Rhodéns uppgifter är motbevisade. Det får i stället anses ställt utom rimligt tvivel att det gått till så som Sofie Johansson berättat och det är därmed hennes berättelse som ska ligga till grund för bedömningen.

Vad är styrkt genom Sofie Johanssons berättelse och hur ska gärningarna rubriceras?

När det gäller åtalspunkten 1 har Sofie Johansson berättat att Percy Rhodén tog på hennes båda bröst i enlighet med vad som anges i gärningsbeskrivningen. Tingsrätten anser att Percy Rhodéns agerande varit ägnat att kränka, och har kränkt, Sofie Johanssons sexuella integritet. Gärningen är således styrkt och ska enligt tingsrättens uppfattning bedömas som sexuellt ofredande.

När det gäller åtalpunkten 2 har Sofie Johansson berättat att hon känt att Percy Rhodén ”varit hård” samt att han tog på hennes klitoris med sitt finger. Mot bakgrund av tingsrättens tidigare resonemang kring Percy Rhodéns erektionsproblem kan det inte anses utrett att det var Percy Rhodéns erigerade penis som Sofie Johansson kände, varför den delen av gärningspåståendet inte är styrkt. Däremot är det genom Sofie Johanssons uppgifter styrkt att Percy Rhodén hållit fast Sofie Johansson och tagit med sitt finger på hennes klitoris.

Om någon genom olaga tvång förmår någon att tåla en sexuell handling är det att bedöma som sexuellt tvång enligt 6 kap. 2 § brottsbalken. Olaga tvång i enlighet med 4 kap. 4 § brottsbalken föreligger bland annat om någon genom misshandel eller annars med våld tvingar någon att tåla något. Med våld avses alltså inte endast misshandel utan även lindrigare former av våldsanvändning mot en annan person. Det krävs dock att våldet har varit så kraftigt att det övervunnit ett motstånd från offrets sida. Genom Sofie Johanssons uppgifter har framkommit att Percy Rhodén tog tag i henne, höll fast henne och att Percy Rhodén släppte henne när hon slog på hans hand. Tingsrätten anser att detta är att betrakta som sådant våld som krävs för ansvar. Det Sofie Johansson ska ha förmåtts tåla genom våldet ska dessutom vara att bedöma som en sexuell handling. Utgångspunkten vid bedömningen av vad som är en sexuell handling ska vara att det har förekommit en någorlunda varaktig beröring av den andres könsorgan eller den andres kropp med det egna könsorganet. Även handlingar som inte innefattar en sådan varaktig fysisk beröring kan dock också omfattas. Det krävs i sådana fall att handlingen har en påtaglig sexuell prägel och är ägnad att tydligt kränka offrets sexuella integritet. Av Sofie Johanssons uppgifter framgår att Percy Rhodén endast mycket kortvarigt berört hennes klitoris. Det är dock tingsrättens uppfattning att en sådan typ av beröring har en mycket påtaglig sexuell prägel och att det har varit fråga om en klar kränkning av Sofie Johanssons sexuella integritet. Vad Percy Rhodén gjort sig skyldig till ska därför bedömas som sexuellt tvång.

Påföljd

Utredningen

Percy Rhodén förekommer inte i belastningsregistret. Frivården i Göteborg har i yttrande uppgett bland annat följande. Percy Rhodén lever under ordnade sociala förhållanden. Det har inte framkommit något utifrån sociala faktorer som talar för ett övervakningsbehov. Eftersom Percy Rhodén är misstänkt för sexualbrott har han dock genomgått obligatorisk särskild programbedömning/programinformation. Percy Rhodén har därvid bedömts lämplig att genomgå kriminalvårdens Relations- och samlevnadsprogram (ROS) inom ramarna för en skyddstillsyn med särskild behandlingsplan. Programmet är kriminalvårdens mest omfattande. Övervakningstiden bör om kontraktsvård blir aktuell sättas till ett och ett halvt år. Alternativt kan Percy Rhodén dömas till skyddstillsyn med föreskrift om samma programinnehåll. Percy Rhodén bedöms också vara lämplig för samhällstjänst. Av den till yttrandet bifogade behandlingsplanen framgår bland annat att behandlingstiden är mellan 12 och 18 månader och att det är fråga om gruppträffar en till två gånger per vecka.

Percy Rhodén har uppgett att han är beredd att genomgå ROS om han skulle bli dömd. Han kan även tänka sig att genomgå samhällstjänst.

Tingsrättens bedömning

De brott som Percy Rhodén ska dömas för har enligt tingsrätten ett straffvärde motsvarande två månaders fängelse. Straffvärdet i sig utgör därmed inte skäl att välja fängelse som påföljd. Sexuellt tvång är dock ett brott av sådan art att det föreligger starka skäl att trots det förhållandevis låga straffvärdet bestämma påföljden till fängelse. För att en annan påföljd än fängelse ska bli aktuellt krävs därför särskilda skäl. Sådana särskilda skäl kan vara att en villkorlig dom kan förenas med en föreskrift om samhällstjänst eller att en skyddstillsyn kan förenas med en särskild behandlingsplan, så kallad kontraktsvård.

Både åklagaren och Percy Rhodéns offentlige försvarare har uppgett att skyddstillsyn med kontraktsvård är den lämpligaste påföljden vid fällande dom. Percy Rhodén är emellertid tidigare ostraffad och lever ett ordnat liv. Det finns därför inte anledning för tingsrätten att anta att han kommer att göra sig skyldig till fortsatt brottslighet. Vid sådana förhållanden är villkorlig dom den påföljd som i första hand är aktuell. Villkorlig dom i kombination med en föreskrift om samhällstjänst får också anses vara en tillräckligt ingripande påföljd sett i relation till brottens art och straffvärde. Tingsrätten anser dessutom att det kan ifrågasättas om inte den föreslagna kontraktsvården är alltför omfattande i förhållande till straffvärdet. Villkorlig dom i kombination med samhällstjänst framstår i stället som den lämpligaste påföljden för Percy Rhodén, vilket därmed ska dömas ut. Om fängelse i stället hade valts som påföljd hade fängelse i två månader dömts ut.

Skadestånd

Kränkning

Sofie Johansson har genom de brott som Percy Rhodén begått utsatts för en kränkning som berättigar henne till ersättning. Tingsrätten är av uppfattningen att 5 000 kr avseende ofredandet och 20 000 kr avseende det sexuella tvånget är skäliga belopp.

Sveda och värk, utebliven inkomst och sjukvårdskostnader

När det gäller yrkandena avseende sveda och värk, utebliven inkomst och sjukvårdskostnader har orsakssambandet mellan Sofie Johanssons mående efter händelsen och gärningarna ifrågasatts. Percy Rhodén har särskilt ställt sig frågande till att Sofie Johanssons sjukskrivning, som skedde så långt efteråt som i februari 2014, har sin grund i det som hänt.

Tingsrätten har inte funnit någon anledning att betvivla Sofie Johanssons uppgifter om att hon mådde dåligt under hösten men att hon försökte arbeta och sysselsätta

sig för att glömma det som hänt. Att hon tillslut ändå mådde så dåligt att hon blev sjukskriven i februari och att detta berodde på de brott hon utsatts för stöds av intyget från psykologen som åberopats. Det har heller inte framkommit något annat som förklarar att hon mått så dåligt under våren att sjukskrivning blivit nödvändigt. Tingsrätten är därmed av uppfattning att det är visat att Sofie Johansson till följd av gärningen drabbats av de besvär hon beskrivit och att hon är berättigad till ersättning för det. Det yrkade beloppet för sveda och värk är skäligt och ska dömas ut. Beloppen som avser inkomstbortfall och sjukvårdskostnader har inte ifrågasatts i sig av Percy Rhodén och han ska därför betala de yrkade beloppen.

Övrigt

Eftersom det finns fängelse i straffskalan för de brott som Percy Rhodén döms för ska han betala den lagstadgade avgiften om 500 kr till brottsofferfonden.

Med hänsyn till Percy Rhodéns ekonomiska förhållanden ska kostnaden för hans försvar stanna på staten.

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE, se bilaga 1 (Dv 400)

Överklagande ges in till tingsrätten senast den 18 november 2014, men adresseras till Hovrätten för Västra Sverige.

Lisa Leverström

Skiljaktig mening, se bilaga 2.

ALINGSÅS TINGSRÄTT
Rotel 5

INKOM: 2014-10-28
MÅLNR: B 1092-13
AKTBIL: 74

Nämndemannen Gun Aronsson är skiljaktig i fråga om rubriceringen av gärningen i åtalpunkten 2 och anför följande.

Jag anser inte att Percy Rhodén använt sådant våld som krävs för att gärningen ska kunna bedömas som sexuellt tvång. Min uppfattning är i stället att gärningen ska bedömas som sexuellt ofredande.

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I BROTTMÅL

Den som vill överklaga tingsrättens dom, eller ett i domen intaget beslut, ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till tingsrätten.** Överklagandet prövas av den hovrätt som finns angiven i slutet av domen.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett **i domen intaget beslut** som angår honom eller henne. I fråga om sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i hovrätten fordras i vissa fall att **prövningstillstånd** meddelas. Hovrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,

3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd krävs och sådant inte meddelas står tingsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det, i de fall prövningstillstånd krävs, klart och tydligt framgår av överklagandet till hovrätten varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I vilka fall krävs prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en tingsrätts dom om den tilltalade

1. inte dömts till annan påföljd än böter, eller
2. frikänts från ansvar och brottet inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Enskilt anspråk (skadeståndstalan)

För att hovrätten ska pröva en skadeståndstalan krävs prövningstillstånd. Från denna regel gäller följande undantag:

Överklagas domen även i brottmålsdelen och avser överklagandet frågan om den tilltalade ska dömas till ansvar för en gärning krävs inte prövningstillstånd för ett till denna gärning kopplat enskilt anspråk i de fall

1. det enligt ovanstående regler inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen, eller
2. prövningstillstånd i brottmålsdelen meddelas av hovrätten.

Beslut i övriga frågor

Krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen krävs även prövningstillstånd vid beslut som endast får överklagas i samband med överklagande av domen.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av tingsrättens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis, samt

6. om prövningstillstånd behövs, de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att målsäganden eller den tilltalade ska infinna sig personligen vid huvudförhandlingen i hovrätten. Är den tilltalade anhållen eller häktad, ska det anges.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud.

Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

Om ni tidigare informerats om att förenklad delgivning kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.